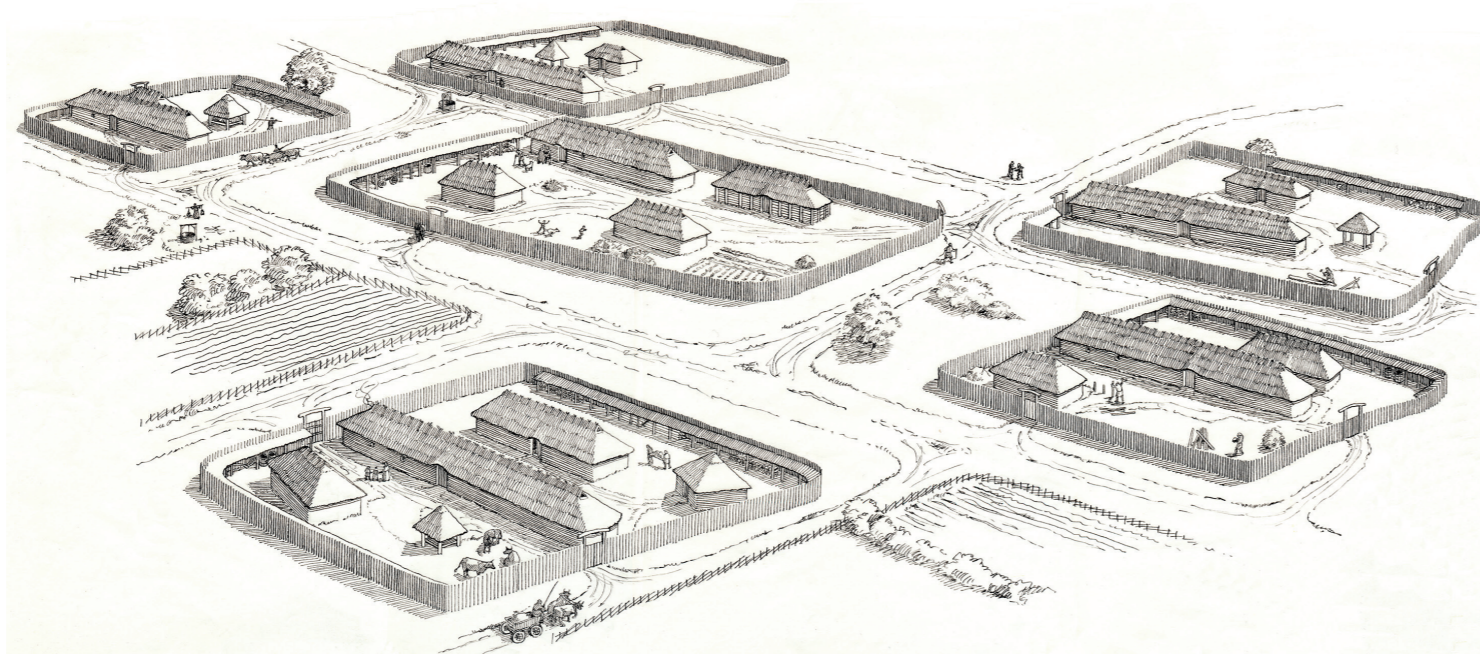

TUSINDVIS AF STOLPEHULLER

Du står på resterne af en kæmpe jernalderlandsby. Jernalderlandsbyen ved Langhusvej blev udgravet i 2016-2017 af et hold arkæologer fra VejleMuseerne. De fandt mere end 20.000 stolpehuller på det fem hektar store område, hvor der i dag bygges en ny bydel. Engang var stolpehullerne dele af huse og hegn i jernalderlandsbyen, som bevægede sig rundt i området fra cirka år 300-700 e. Kr. I løbet af de 400 år blev der bygget mindst 400 huse. Omkring landsbyen var der marker og skove. I landsbyen var der huse, værksteder, brønde og et område med jernudvinding og smedning. Der er tidligere udgravet dele af samme jernalderlandsby ved de to andre boligområder Rønnelunden og Syrenlunden. Et par detektorfund af romerske mønter antyder, at der også har været landsby i området før år 300. Der gemmer sig altså en enorm tidsdybde i jorden under vores fødder, hvor fortid og nutid smelter sammen.

THOUSANDS OF POSTHOLES

You are standing on the remains of a giant Iron Age village. The Iron Age village at Langhusvej was excavated in 2016-2017 by a team of archaeologists from Vejle Museums. They found more than 20,000 postholes in the five-hectare area, where a new residential neighbourhood is being constructed. In the past, the postholes were part of houses and fences in the Iron Age village, which moved around the area from about AD 300-700. During those 400 years, at least 400 houses were built. Around the village, there were fields and forests. In the village, there were houses, workshops, wells and an area for iron extraction and forging. Previously, parts of this Iron Age village were excavated at the two other residential areas of Rønnelunden and Syrenlunden. A few detector finds of Roman coins suggest that there has also been a village in the area before the year 300. There is thus a tremendous depth of time in the earth below our feet, where the past and the present merge.

Detektorfund af romersk sølvdenar og en omsmeltet romersk guldmønt eller aureus.

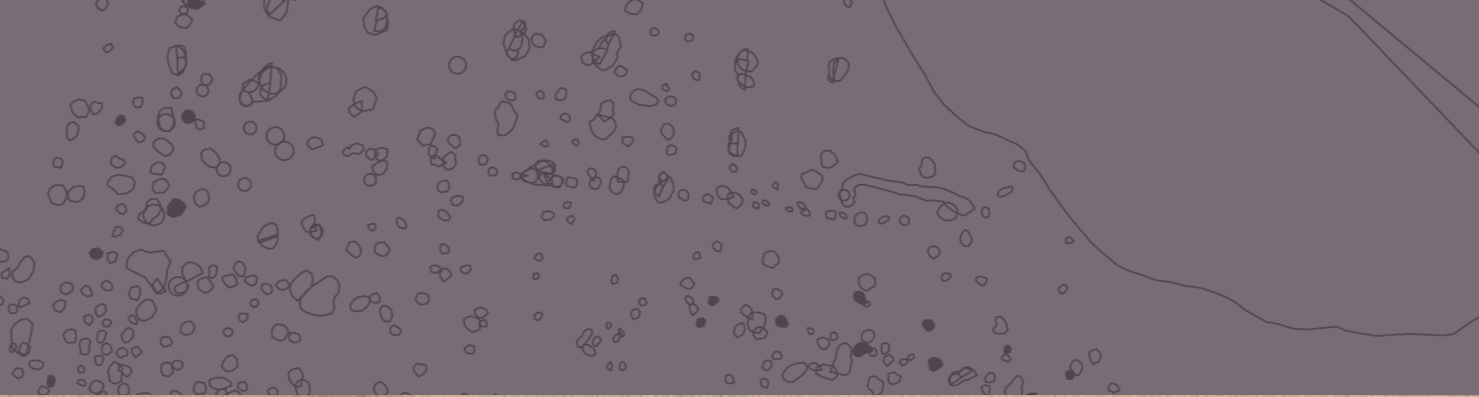

JELLING FOR 1.500 ÅR SIDEN

Omkring år 500 e. Kr. så jernalderlandsbyen måske sådan her ud. Der har ligget seks gårde tæt ved hinanden. Der er forskel på gårdenes størrelse, og arkæologerne mener, at den største gård med forsamlingshuset har tilhørt landsbyens ledende familie. Det kan selvfølgelig være svært at vide præcis hvor mange gårde, der har ligget samtidig i landsbyen, men de her seks gårde er et godt bud. Gættet er baseret på den samlede arkæologiske viden om yngre jernalders landsbyer. Den viden stammer netop fra de mange tidligere udgravninger og forskning deri. Der har nok boet et sted mellem 5-15 mennesker på en gård, så der har været masser af liv i landsbyen mellem mennesker, dyr, huse og marker.

JELLING 1,500 YEARS AGO

About 500 AD, the Iron Age village might have looked like this. There were six farms close to each other. The farms were of different size, and archaeologists believe that the largest farm with the assembly house belonged to the village's leading family. Of course, it is difficult to know exactly how many farms have been in the village at the same time, but six farms is a good bet. It is based on overall archaeological knowledge of villages from the Late Iron Age. The knowledge stems from many earlier excavations and research. Probably, between 5 and 15 people lived on a farm, so there has been a lot of life in the village with people, animals, houses and fields.

EN GÅRDSNHED FRA ÅR 500 E. KR.

Sådan her kunne en typisk gård fra år 500 e. Kr. se ud. Gårdspladsen er omkranset af et stolpehegn, og der er et halvtags-hegn langs flere af hegnets sider. Midt på gårdsenheden står hovedhuset, der er 33 meter langt og 5,5 meter bredt. I midten af huset er indgangen med de to døre over for hinanden. I husets ene ende er beboelsesdelen med ildsted, sovepladser og alle menneskenes ting. I den anden ende er der stald og lade med plads til husdyr og opbevaring. På gårdspladsen er der flere små bygninger, hvor der bliver opbevaret korn, fødevarer og redskaber. Der kan også have været værksteder. Den gårdsenhed, der er tegnet her, er markeret med hvide stolper præcis hvor gården stod i jernalderen. Gårdsenheden har dækket cirka 1600 m².

A FARM FROM THE YEAR 500 AD.

A typical farm from the year 500 AD could look like this. A post fence surrounds the courtyard and is a saddle roof fence along several sides. In the middle of the farm unit is the main house, which is 33 metres long and 5.5 metres wide. In the middle of the house is the entrance with the two doors opposite each other. At one end of the house is the living area with fireplaces, sleeping areas and human belongings. At the other end, there is a stable and barn for livestock and storage. In the yard, there are several small buildings where grain, foodstuff and utensils are stored. There may also have been workshops. The farm drawn here is marked with white posts exactly where the farm stood in the Iron Age. The farm covered approximately 1600 square metres.

NY VIDEN OM JERNALDEREN

Langs Jellings sydlige udkant har der ligget en række jernalderlandsbyer. Med den seneste udgravning har arkæologerne fået ny viden om jernalderens Jelling. Der har været kontinuitet i landsbyen i store dele af yngre jernalder. Selvom der er et hul fra år 700 til år 980, hvor Harald Blåtand fik bygget sine monumenter i Jelling, er det en spændende tanke, om der kan være en forbindelse mellem bebyggelserne! Fremadrettet kommer den store udgravning ved Langhusvej til at gøre det muligt at blive klogere på den lokale byggeskik i jernalderen. Fremtiden vil vise, om den arkæologiske datering af husene passer sammen med de naturvidenskabelige dateringer. Måden mennesker lever på fortæller en masse om dem og deres samfund. Derfor kan 20.000 stolpehuller fortælle os meget om jernalderens mennesker.

NEW KNOWLEDGE ABOUT THE IRON AGE

Along the southern edge of Jelling, there have been a number of Iron Age villages. With the latest excavation, archaeologists have gained new knowledge about Jelling in the Iron Age. There has been continuity in the village during the Late Iron Age. Even though there is a gap from the year 700 to 980, when Harald Bluetooth's monuments were constructed in Jelling it is an exciting thought that there might be a connection between the buildings! Looking forward, the great excavation at Langhusvej will make it possible to become wiser on the local construction techniques in the Iron Age. The future will show whether the archaeological dating of the houses fits with the scientific dates. The way people live tells us a lot about them and their communities. Therefore, 20,000 postholes can tell us a lot about the Iron Age people.

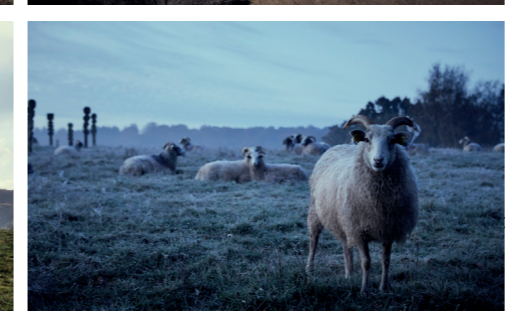
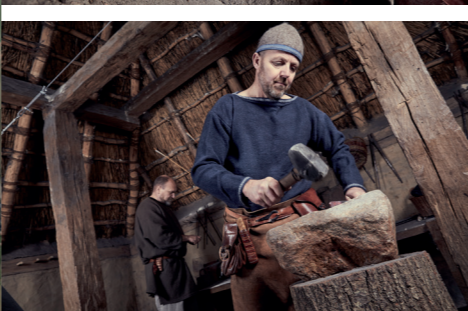
VILD MED JELLING I JERNALDEREN?

Her kan du finde ud af mere om arkæologernes arbejde med jernalderlandsbyen ved Langhusvej.

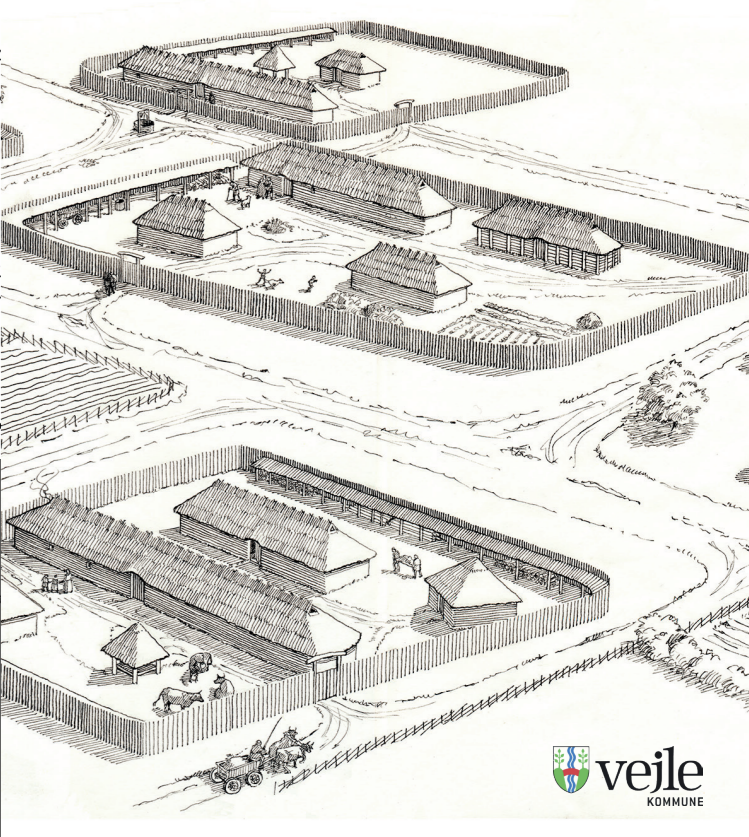
www.vejlemuseerne.dk/langhusvej

- Langhusvejs yngste huse
- ⊕ Huse fra vikingetiden
- ⊕ Kongernes Jelling

Langhusvej i Jelling EN JERNALDERLANDSBY under dine fødder

EN FORBINDELSE TIL VIKINGETIDENS JELLING?

Jernalderlandsbyens yngste huse er fra omkring år 700 e. Kr. (○). De ligger i hver sin ende af det udgravede område. Måske betyder det, at jernalderlandsbyen ved Langhusvej har delt sig og er vokset i to forskellige retninger? Arkæologerne har faktisk fundet vikingetidshuse ved både Skovgade i Jelling og mellem Haughus og Hopballe (⊕). Det kunne være rigtig spændende, hvis de kan finde endnu flere spor på kontinuitet fra omkring år 0 og indtil Harald Blåtands Jelling (⊕), der så markant anderledes ud end jernalderens Jelling. Det kunne måske give arkæologerne svar på hvorfor det lige var Jelling, der blev udvalgt som kongesæde. Harald Blåtands Jelling er verdensberømt for de store gravhøje, palisaden og runestenene. Området er i dag på UNESCO's verdensarvsliste og bestemt et besøg værd!

A CONNECTION TO VIKING AGE JELLING?

The youngest houses of the Iron Age village are from around AD 700 (○). They are located at each end of the excavated area. Perhaps this means that the Iron Age village at Langhusvej was divided and it grew in two different directions. Archaeologists have actually found Viking houses at both Skovgade in Jelling and between Haughus and Hopballe (⊕). It could be exciting if they can find even more traces of continuity from about year 0 to Harald Blåtands Jelling (⊕), which looks distinctly different from Iron Age Jelling. It might give the archaeologists an answer to why Jelling was chosen as a royal seat. Harald Bluetooth's Jelling is world famous for the great burial mounds, palisades and rune stones. The area is on UNESCO's World Heritage List and is definitely worth a visit!

TILBAGE TIL JERNALDEREN?

I Vingsted ligger landets største rekonstruerede jernalderlandsby med jernaldergårde fra Vorbasse, Overbygård, Stepping and Hodde. I Jernaldermiljøet i Vingsted er der ikke bare stolpehuller, men huse med liv, der gør det muligt at foretage en tidsrejse tilbage til jernalderen. Her kan du træde ind under den lave dørkarm, hvor du bliver nødt til at vente, indtil øjnene har vænnet sig til det røgfylde mørke. Langs væggene er der bænke med lune fåreskind og uldtæpper. Det buldrende ildsted er husets lyseste område, og her bliver der lavet mad og syslet. På markerne går køer, får og geder – præcis som de har gjort i jernalderen. Jernaldermiljøet i Vingsted, Skyttevej 12, 7182 Bredsten.

BACK TO THE IRON AGE?

In Vingsted, you will find the country's largest reconstructed Iron Age village with farms from Vorbasse, Overbygård, Stepping and Hodde. In the Iron Age village in Vingsted, there are not only postholes, but the houses are brought to life to make time travel back to the Iron Age possible. Here you can step through the low doorway, and you might have to wait while your eyes get used to the smoky darkness. Along the walls, there are benches with warm sheepskin and woollen blankets. The roaring fire is the brightest point in the house, and here there is food being prepared and other kinds of activity. In the fields, cows, sheep and goats graze exactly as they did in the Iron Age. Jernaldermiljøet i Vingsted, Skyttevej 12, 7182 Bredsten.

FORSAMLINGSHUSET

Et ret specielt hus i jernalderlandsbyen ved Langhusvej er dette mindre hus. Det har været 18 meter langt og 5,5 meter bredt. De dybe stolpehuller med deres mørke kulturjord fortæller, at huset er blevet revet ned og bygget op igen samme sted igen og igen. Mindst fem gange er det sket. Arkæologerne mener, at dette hus har fungeret som et samlingssted for landsbyens top. Måske har de ledende familier fra flere landsbyer i Jellingområdet mødt her. På den måde har huset spillet en væsentlig rolle i samfundet. Forsamlingshuset er markeret op i vejen på præcis det sted, hvor huset lå i jernalderen, for mere end 1500 år siden.

A HOUSE WITH HALL FUNCTION

A rather special house in the Iron Age village at Bøgehegnet is this small house. It was 18 metres long and 5.5 metres wide. The deep postholes with their dark cultural soil tell us that the house was demolished and rebuilt in the same place repeatedly. At least five times. Archaeologists believe that this house served as a gathering place for the village's dignitaries. Perhaps the leading families from several villages in the Jelling area have met here. In this way, the house has played an important role in society. The assembly hall is marked in the road, exactly where the house was in the Iron Age more than 1500 years ago.